

Heel de Schrift door God geïnspireerd

(deel 1)

Opmerking vooraf:

De artikelenreeks 'Heel de Schrift door God geïnspireerd' bestaat uit een hoofdttekst onderbroken door een aanvullende uitleg. Deze toevoeging is duidelijk herkenbaar aan het afwijkende lettertype en de kantlijn aan de linkerkzijde.

In dit eerste deel zijn de toevoegingen van de hand van Date Gorter. In het tweede deel, dat in het volgend EH-Magazine verschijnt, zijn zij verzorgd door Andries van der Wal.

Leeswijzer:

De tekst zou op de volgende manier gelezen / bestudeerd kunnen worden:

- 1. Lees eerst de hoofdttekst in zijn geheel, om een eerste indruk te krijgen;*
- 2. lees vervolgens de toevoegingen samen met de hoofdttekst;*
- 3. het daarbij raadplegen van de Schriftverwijzingen verschaft een dieper inzicht in de door God geïnspireerde Schrift.*

Redactie EH-Magazine

Toen de Heer zijn critici antwoordde, zei hij: 'Onderzoekt de Schriften, want daarin menen jullie eonisch leven te hebben, *en deze zijn het, die van Mij getuigen ...*' ^{Joh. 5:39,40 (CV)}

Nadat Hij geleden had en opgestaan was uit de doden, legde Hij aan Kleopas en zijn medewandelaar de Schriften uit. Later, in een ruimte in Jeruzalem, legde Hij aan hen en onder andere aan de elf apostelen uit 'wat in al de Schriften ...' – '... in de wet van Mozes en de profeten en de psalmen ... op Hem betrekking had.' ^{Luc. 24:25-27, en 44-46}

Door deze woorden zette de Heer voor altijd Zijn onherroepelijke, on-aantastbare en onverderfelijke zegel op de inspiratie, betrouwbaarheid en onfeilbaarheid van de Hebreeuwse Schriften. Wij bewaren als een schat het kostbare getuigenis van 'het *Woord*', over *Zijn* woord.

Johannes 5:39,40 – Het tekstverband wijst op de kracht van het woord van God, dat geloof moest wekken bij het volk.

Bij Johannes 5:31 staat een vraagteken (?) in de Concordante Vertaling. Let daarop; zo vormt het geen tegenspraak met Johannes 8:14!

Afgezien van een gelovig overblijfsel ^{Rom. 11:1-8; 1 Kon. 19} werd (door God!) het volk verhard. Zo was het in de tijd van Elia (Hebr.: Jah¹ is God); zo is het ook nu. Hieruit blijkt de absolute soevereiniteit van God, Die alles bewerkt in overeenstemming met de raad van Zijn wil. ^{Ef. 1:11} Er waren er wel 7000 die hun knieën niet hadden gebogen voor de Baäl. ^{1 Kon. 19:18}

In Johannes 5 is de Heer in gesprek met de leiders van Zijn volk. Zij geloofden zelfs hun eigen Schriften niet! ^{5:46,47}

Vers 39 is in de NBG incorrect (niet: '*Gij onderzoekt de Schriften ...*', maar: '*Onderzoekt de Schriften!*'). Hier geeft de Heer hun de opdracht om de Schriften te onderzoeken. Nota bene aan de farizeeën en Schriftgeleerden (in feite één groep)! Zij konden misschien hele stukken uit het hoofd opzeggen, maar ze geloofden ze niet! En daarom geloofden zij evenmin in Degene van Wie de Schriften spreken: de Heer Jezus Christus zelf, Die het vleesgeworden Woord is ^{Joh. 1:1,14} en dat is vol van genade en waarheid.

Uit Lucas 24:25-27 en 44-46 blijkt, hoezeer de Schriften spreken van Hem, Die komen zou.

Heel de Tenach spreekt van Hem, en in de Griekse Schrift is het niet anders. Hij werd aangekondigd en Hij kwam! Zo was het toen en is het ook nu!

Zelfs bij de discipelen (gelovigen) moest Hij duidelijk maken, wat in de Schrift op Hem betrekking had. Zij waren *onverstandig en traag van hart*. Hier zien we het nauwe verband dat in de Schrift steeds bestaat tussen het hart en het verstand.

De gedachten hebben te maken met het hart. Het hart is niet de zetel of het centrum van gevoelens en neigingen, maar van de *motieven* ^{Matth. 5:8}, van het

¹ 'Jah' is de verkorte naam van Jahweh – NBG vertaalt: HERE.
Eliah: de HERE is God (EI)

begrip^{Matth. 13:15} (Grieks: sunièmi – dingen samen plaatsen in je gedachten en begrijpen); en van de *redeneringen* (Grieks: dialogizomai).^{Marc. 2:6}

Gelóóf zit ook in het *hart*^{Rom. 10:9,10} en dat is Gods licht dat erin schijnt.^{2 Cor. 4:5,6}

De geest van het zoonschap is in het hart^{Gal. 4:6} Paulus' gebed is, dat Christus in onze harten woont^{Ef. 3:17} ... door geloof!

Lucas 24:25 – De Heer wijst op het geloven van *al* wat de profeten zeggen!

Let op de details, vraag je af waarom er iets staat, niets staat er voor niets.

Ook daarop acht geven, ook al is het niet rechtstreeks aan de gemeente gericht. Heel de Schrift is tot lering, enz.^{2 Tim. 3:14-17}

Uit Lucas 24:26,27 blijkt, dat het lijden én de heerlijkheid daarna in de Torah en de profeten aangekondigd was.

Een rijk veld aan studie ligt open. De Heer maakt duidelijk dat de Schriften van Hem spreken. Dat gebeurt vaak bedekt, in typen en beelden. Bijvoorbeeld de hele tabernakel en tempel, maar ook de dienst die erin plaatsvond, spraken tot in de details van Hem.

Profeten, in hun leven zijn zij ook typologisch, beeld vooraf van wat later de Heer zelf zou ondergaan. Denk aan Elia en Elisa in hun leven bijzondere typen van de Heer zelf. Lucas 24:44-46 bevestigt verder wat in 25-27 gezegd is.

Ook blijken de Psalmen profetisch te zijn! Heel erg bekend zijn Psalm 2, 16, 22, 40, 69. In feite spreken *alle* Psalmen van Hem, Die komen zou.

Het is bijzonder als je bijvoorbeeld Psalm 119 leest als een gebed en belijden van de Heer zelf, toen Hij op aarde wandelde. Wie anders dan Hij kon zeggen: *'hoe lief heb ik uw Torah!*'^{vs. 97} of *'Uw woord is zeer gelouterd; Uw knecht (obed!) heeft het lief'*^{vs. 140 SV}, zie bijvoorbeeld ook vers 126 en 127; kortom heel erg rijk als je het zó leest!

Ons onderwerp is niet 'Christus in de Schriften', noch 'de vervulling van de profetieën in de komst, het lijden, de dood, de begrafenissen en opwekking van de Christus'. Dit zijn op zich geweldige onderwerpen, want Christus *is* het onderwerp van de Schriften. Hij is overal te vinden. De wet, de profeten en de Psalmen wijzen steeds naar Hem. Ons onderwerp richt zich op de Hebreeuwse Schriften, waarvan wij delen terugvinden in wat de apostel Paulus schrijft.

Terwijl wij dit thema volgen, doen wij dat met gebed en een verlangen om God te eren, in het besef dat deze Hebreeuwse Schriftgedeelten, die in het Griekse deel geciteerd worden, steeds het zegel van het getuigenis

van de Heer Jezus Christus dragen. Deze citaten, die niet zomaar of willekeurig gekozen zijn, dragen het volle gewicht en de waarde van hun oorspronkelijke inspiratie. ² Tim. 3:16,17

Paulus haalt 120 Schriftplaatsen aan, die in 7 van zijn 13 persoonlijke en algemene brieven staan. Er staan er meer dan 70 alleen al in Romeinen. Soms worden ze ingeleid met woorden als '*er staat geschreven*' en soms zijn ze zonder inleiding in de tekst opgenomen.

Soms wordt een gedeelte exact aangehaald, soms deels, en nu en dan wordt het citaat aangepast aan het nieuwe tekstverband waarin die is opgenomen.

Soms wordt een gedeelte in twee brieven geciteerd. Ook wijst Paulus soms op een gedeelte uit de Tenach als illustratie bij wat hij als waarheid duidelijk wil maken. Een voorbeeld vinden wij in Romeinen 11 als hij wijst naar Elia en 7000 anderen, die hun knieën niet voor de Baäl bogen. Het is een analogie over het *overblijfsel* naar de verkiezing van de genade, dat er ook in deze tijd is. Wij zullen zien hoe Paulus citeert uit de Tenach en deze in een nieuw tekstverband plaatst om nieuwe waarheden bekend te maken.

Het woord is altijd actueel. Het woord blijft; al het andere is vergankelijk. Prediker is daarin heel nuchter. Waar ben je mee bezig in je leven?

Geloof is een langschild in de wapenrusting, het woord geloven dus! De uitspraak van God is het kortzwaard ^{Ef. 6:16,17}; het woord speelt dus een uiterst belangrijke rol daarin! Het woord houdt stand, en daarop en daarin houden wij stand in Zijn kracht!

In de theologie vormen Paulus' citaten uit de Tenach en bij uitbreiding in heel de Griekse Schrift een 'probleem'. Steeds wordt duidelijk dat er uit de Septuaginta geciteerd wordt. Dit was de bijbel die men toen had. In de synagogen werd uiteraard uit de Hebreeuwse boekrollen gesproken.

Paulus citeert veel uit de Tenach, met name in Romeinen: 70 citaten. Kijk waarom hij die dingen aanhaalt en wat de betekenis in de Tenach was.

Paulus werpt door God geïnspireerd nieuw licht op deze Schriftplaatsen. Zie bijvoorbeeld appendix 107 in de Companion Bible.

‘De rechtvaardige zal uit geloof leven’

Deze tekst uit Habakuk (2:4) lezen we in Romeinen 1:17. Het tekstverband in Habakuk is, dat er Assyrische agressie was.

Het boek Habakuk bestaat uit diverse delen:

1. een last (1:2-2:20)
2. een gebed (3:1-19)

Deel 1 opent met een gebed, want de profeet roept Jahweh aan over het geweld en al wat zijn volk wordt aangedaan. Het lijkt alsof Hij er niets aan doet.

In Zijn antwoord wijst Jahweh erop, dat de last voor de profeet niet lichter wordt, want Hij zal de Chaldeeën wekken om het volk aan te vallen. De profeet bidt in 1:12-2:1 en Jahweh antwoordt opnieuw en daarin vinden wij het citaat (2:4).

In welke situatie bevond de profeet zich? De agressie van de Assyriërs was tot grote hoogte gekomen en de zorg was niet alleen om dat volk, dat zo voor de poorten van Jeruzalem had gestaan. ^{2 Kon. 19; Jes. 37} Het ging om een nog toekomstig gevaar: de Chaldeeën. ^{1:6,7}

De Assyriërs ^{Jes. 10:5} waren door Jahweh gebruikt om de afgoderij in het noordelijke Tienstammenrijk weg te doen en deze stammen voor het overgrote deel weg te voeren in ballingschap.

De Chaldeeën zouden op de vastgestelde tijd ^{2:3} op dezelfde wijze handelen met de afgodische 2 stammen. Ze kwamen op Juda en Jeruzalem af.

Andere profeten onthullen, dat Juda verder was gegaan in afgoderij dan Samaria. ^{Jer. 3:6-11; Ezech. 16:51,52} De afval van Gods volk had een vreselijke omvang gekregen. Hoe konden Habakuk en het gelovig overblijfsel zonder ritueel bij de tempel en zonder de gebruikelijke weg tot toenadering tot God toch ootmoedig met Hem wandelen? ^{Micha 6:8}

Het antwoord van Jahweh lag in de weg die Hij wijst in Habakuk 2:4: door geloof wandelen en leven. Dus zonder de gebruikelijke rituelen in en bij de tempel kon Habakuk toch leven: door geloof.

Het citaat uit Habakuk is belangrijk, omdat het maar liefst 3 keer wordt aangehaald: in Romeinen, Galaten en Hebreeën. Habakuk leefde als profeet onder de Torah (wet). Jahweh zegt tegen de profeet, dat de rechtvaardige uit geloof zal leven. Deze uitspraak ziet allereerst op de Messias Jezus die later te midden van het volk écht als rechtvaardige (Hebr.: tsaddiq) leefde, en dat door geloof!

Zo was ook onder de Torah het principe van leven: geloof, en niet de werken. Paulus stelt in Romeinen 9:30-33 vast, dat zij (Israël) de wet van de rechtvaardigheid zochten, maar niet uit geloof, maar uit de werken (vers 32). Het principe dat van God is, is geloof!

Als je kijkt in Habakuk (Habakuks naam betekent: gevouwen handen, omarmen) 1:1-4, dan zie je dat de profeet zijn hart in gebed voor Jahweh uitstort. Je hoort hierin ook woorden die de Heer aan het kruis gebeden kan hebben. Er was van alles mis onder het volk en men nam de Torah niet in acht. ^{vs 4}

In 1:5-11 antwoordt Jahweh en wijst op een wonderlijk werk van Hem onder de heidenen (hier de Chaldeeën). Ook dit woord wordt door Paulus aangehaald in Handelingen 13:41 als afsluiting van zijn toespraak op sabbat. Hij zag onder zijn volk het ongelooft en wijst daarom op dat geloof als principe tot rechtvaardigheid, zoals ook bij Abram. ^{Gen. 15}

Bij Habakuk waren het de Chaldeeën en in Paulus' dagen zouden het de Romeinen zijn, die Jeruzalem zouden verwoesten in het jaar 70.

Zo zien we dat onder soortgelijke omstandigheden dezelfde profetieën van toepassing zijn! Dit vormt een achtergrond van de citaten in de Griekse Schrift.

De afval van Jahweh was zowel bij de 10 stammen als de 2 stammen overduidelijk aanwezig.

De 'tien' werden weggevoerd in ballingschap door de Assyriërs en de 'twee' later door Babel. De 2 stammen zonken zelfs nog dieper weg dan de 10.

Samaria is in de profetie een aanduiding voor de 10 stammen. Het was de hoofdstad van het noordelijke rijk. Jeremia spreekt erover als van een huwelijksverbond en zo doet Jesaja dat ook.

In Habakuk 1:12-2:1 staat een tweede gebed van Habakuk. De mens in gesprek met Jahweh, de Ik ben. In 2:2-20 antwoordt Jahweh. En in dat antwoord staat de tekst van Romeinen 1:16,17.

In Romeinen komt heel veel evangelie naar voren. Het draait allemaal om geloof. Dat zou voor de Jood herkenbaar kunnen zijn uit de Tenach. Centraal thema in deze brief is de gerechtigheid van God, die in het evangelie geopenbaard wordt.

Jahweh maakte aan Habakuk duidelijk, dat het om geloof draait, hoewel formeel het beheer (Grieks: oikonomia) van de Torah nog van toepassing was. Het principe van geloof in het woord van God blijft in alle perioden van beheer gelden! Vanaf Abram wordt dat duidelijk, en steeds blijft dat het, wat gerechtigheid van God brengt, zie Gen. 15:5,6.

Geloof staat bij Paulus tegenover werken. Dat blijkt glashelder uit Romeinen 4:1-8, maar ook uit Efeziërs 2:8 en 9 en talloze andere Schriftplaatsen.

Habakuk 2:4 in Romeinen 1:17

In Romeinen 1:16 en 17 staat *'uit geloof leven'* in een prachtig tekstverband. Het gaat om *'... het hart van het evangelie van God, (...) aangaande Zijn Zoon'* Rom. 1:1-3, dat aan Paulus toevertrouwd was. Rom. 1:1, 1 Tim. 1:11; 2 Tim. 1:11 Hij ontving het door openbaring van Jezus Christus. Gal. 1:12 Drie keer noemt hij het *'mijn evangelie'*. Rom. 2:16; 16:25; 2 Tim. 2:8

Paulus ontving zijn apostelschap van God, de Vader Gal. 1:1 tot geloofsgehoorzaamheid van de natiën. Rom. 1:5 Let op het drie keer *'want'* in Romeinen 1:16,17. Met een vierde *'want'* wordt dit gedeelte aan het volgende gedeelte gekoppeld. 1:18-3:20

Fundamentele waarheid is, dat gerechtigheid van God aan de gelovige wordt toegerekend door het geloof van Jezus Christus in het geloof van de gelovige. Rom. 3:21-23; Gal. 2:15,16; Fil. 3:9 Dat is in overeenstemming met wat geschreven staat. Hab. 2:4

In beide tekstverbanden gaat het om het principe van geloof in God.

Doordat het geloofsprincipe in deze context wordt aangehaald, blijkt dat het om een heel belangrijk principe gaat, en dat het om iets gaat wat in de mensheid al bekend was. God had dit principe al eerder ingevoerd; het ging dus vooraf aan het evangelie van Paulus en zelfs al vooraf aan de komst van de wet.

Geloof was al een vitale, stimulerende kracht, die mensen kracht gaf in hun leven met God.

Romeinen gaat over het evangelie van God, met daarin nadrukkelijk de genade van God *zonder voorwaarden*: het is om niet, en door geloof! Dat harmonieert met genade.

Het punt van genade dient steeds benadrukt te worden. Het is de mens erg eigen om weer met eigen werken aan de slag te gaan, hoe vroom dat soms ook verpakt wordt in mooie woorden.

Net zoals de Heer bij de vijgenboom wel een mooi bladerdek zag, maar wist dat daaronder geen vrucht te vinden was – Hij profeteerde over het volk.

In het christendom is het al niet anders. Er is veel werk dat gedaan wordt, maar is dat ook het werk van de Heer? M.a.w. bedoelt de Heer dat ook?

De unieke bediening van Paulus is wezenlijk anders dan die van de twaalf. Ook dat punt staat onder druk en men wil Paulus graag iets anders laten zeggen, zodat hij ook past binnen het evangelie van het koninkrijk of dat van de besnijdenis.

Geloof is hét principe voor dit beheer van de genade, van het geheimenis.

Geloof is tegelijk vertrouwen.

Hebreeëen 11 laat zien, dat al die mensen in geloof leefden en zo op God vertrouwden ondanks de problemen en moeilijkheden die op hun weg kwamen.

Ook menselijke fouten, ze horen erbij, maar de relatie in geloof bleef.

Die hele rij gelovigen biedt een rijk veld om uit te putten voor de studie. Abraham en Sara.

Habakuk in Galaten

In Galaten 3:10-14 staat *'uit geloof leven'*, samen met begrippen als *'wet'* en *'gerechtvaardigd'*. Dit gedeelte handelt over de vloek van de wet.

Dit staat weer in een grotere context: 3:1–5:12. Dit gedeelte behandelt de vragen die Paulus in 3:2,5 stelt: *'Ontvingen jullie de geest als gevolg van de werken van de wet of het horen van het geloof?'* Hier draait het om, en het antwoord vormt de kern van Paulus' evangelie: rechtvaardiging door geloof.

De vraag wordt twee keer beantwoord. In het eerste antwoord staat de tekst uit Galaten 3:10-12; het tweede antwoord staat in hoofdstuk 5:4,5.

De woorden *'in wet'* komen in beide antwoorden terug. Dat wil zeggen: in of gedurende een *toestand* van wet wordt niemand gerechtvaardigd voor God.

Dit is een duidelijk positieve uitspraak van een fundamenteel feit met betrekking tot het evangelie van Paulus. Hij zegt er ook bij: *'het is duide-*

lijk'. Het is onmogelijk dat iemand *voor God* gerechtvaardigd wordt in een situatie waarin in acht nemen van de wet nodig is!

Paulus laat in Galaten zien, dat vlees en geest, werken en genade, wet en geloof niet te verenigen zijn. Hij toont aan, dat de essentie van zijn evangelie tegenstrijdig is aan het houden van de wet. Daarna zegt hij dat de *vruchten* ervan niet binnen de banden van de wet voortgebracht kunnen worden.

“De belofte aan Abraham was eerder dan het geven van de Torah (de tien woorden). Daardoor was de functie van de wet ondergeschikt en tijdelijk. De wet trad op als een ‘kindgeleider’ (pedagoog) om tijdens de periode van onmondigheid van de natie tot Christus te leiden. Ze was een bewaker, bedoeld voor minderjarigen. Ze moest niet blijven.

Als geloof 400 jaar vóór de wetgeving kwam, heeft geloof de wet niet nodig. Wanneer de wet volledig faalt, blijft geloof. Zo zien we de dwaasheid van de gemeenten van Galatië, aan wie de wet nooit door God werd gegeven, dat zij zich vrijwillig aan de eisen ervan onderschikten, terwijl zij meer hadden ontvangen dan die wet ooit kon geven. Voordat de wet kwam, en nadat zij gefaald had, leefden en leven de rechtvaardigen door geloof. De wet kon hen nooit gerechtigheid of leven geven. De Galaten bezaten beide, door geloof in Christus.”

Naar: Knoch, A.E., *Concordant Commentary on the New Testament*,
Inleiding op Galaten, blz.279
(Vertaald door: D. Gorter)

In het tweede antwoord – *‘jullie zijn los van Christus, als jullie in wet gerechtvaardigd worden’*^{Gal. 5:4} – neemt de apostel voor een moment aan, dat de mogelijkheid van ‘gerechtvaardigd worden *in wet*’ in een *toestand* of onder *voorwaarden* van wet verkregen kon worden.

Als dit zo kon zijn (en dat kan niet), dan zou de ondraaglijke conclusie zijn: *los zijn van Christus*. Er kan geen werkelijk waarde toegekend worden aan een ‘rechtvaardiging’ die niet zuiver ontspringt aan de genade van God^{Rom. 3:24}, of aan een rechtvaardiging die ons alleen en zonder Christus zou laten, want in Zijn kostbare bloed zijn wij gerechtvaardigd en Hij is ons *leven*.^{Rom. 5:9; Kol. 3:4}

Onderdeel van de wapenrusting is het langschild van het geloof:

Het gaat hierbij niet alleen om de waarheden uit Efeziërs, maar om die uit al de brieven van Paulus, en ook om de kennis van de rest van de Schriften. De brandende pijlen zijn wel degelijk bedoeld om ons van ons hemels lotdeel af te drijven! Het *enige* doel van deze pijlen is om onze aandacht af te brengen van het genieten van ons hemels lotdeel in de geest.

Paulus beschreef in 2 Corinthiërs gedetailleerd over wat hem overkwam en over zijn lijden. ^{2 Cor. 6:4-10; 11:23-33; 12:7-10} Voor zover bekend zorgde dat alles er niet voor, dat zijn geestelijke ogen afgekeerd werden van de geestelijke waarheden over de hemelse positie. Dat zou gebeurd zijn als hij volledig in beslag genomen werd door de pijn in zijn ziel en de uitkomst van zijn persoonlijke omstandigheden. Vanuit zijn hemelse gezichtspunt was de apostel in staat de aardse dingen in het juiste perspectief te plaatsen. Jaren daarvoor schreef hij in Romeinen 8:35,38,39 zijn overwinningslied. Niets kan scheiden van de liefde van God in Christus Jezus, onze Heer.

In Paulus' situatie waren deze verdrukkingen, vervolgingen en lijden niet de brandende pijlen van Efeziërs 6:16. Maar er waren in zijn dagen pogingen (zoals die er nu ook zijn) om de voortgang van het evangelie te belemmeren, hoewel het voor het onervaren oog net leek, alsof het echte inspanningen waren om de verkondiging van het woord van de waarheid te helpen, en dat misschien met verschillende methodes. Er waren broeders die de Christus verkondigden uit nijd en twist, en niet vanuit een zuiver hart, met de bedoeling Paulus' banden zwaarder te maken. Er waren anderen die kennelijk brieven onder Paulus' naam lieten rondgaan, brieven die hij nooit geschreven had. Weer anderen verdraaiden het geloof van onschuldige gelovigen. ^{Rom. 16:17,18;}

^{Gal. 3:1; Fil. 1:17; Kol. 2:16-23; 2 Thess. 2:2; 1 Tim. 6:20; 2 Tim. 2:18}

Er kwamen veel brandende pijlen toen de eenzame apostel, tegen het einde van zijn leven, kennis nam van het feit, dat niet 1, 2 of 3, maar *alle* ekklesia's in Asia de speciale waarheden verlieten die hij hen geleerd had in voorbije jaren. Zulk nieuws zou een brandende pijl voor Paulus geweest zijn, ware het niet dat hij beschikte over een langschild van het geloof, waarmee hij ook die brandende pijlen kon blussen. Anders zouden die hem ongelooflijk veel mentaal lijden en smart in zijn geest bezorgd hebben.

Dankzij zijn persoonlijk geloof en zijn kennis van de waarheid was hij in staat om in te zien, dat zijn ware tegenstrevers niet de afwijkende broeders in Klein Azië en elders waren, maar eerder de onzichtbare geestelijke machten achter die broeders! Aan het einde van Paulus' loopbaan erkende hij, dat zijn voormalige vrienden in Efeze, Kolosse en Laodicea (waar zijn gevangenschaps-

brieven circuleerden) gebruikt waren door onzichtbare boze geestelijke machten te midden van de hemelingen *als instrumenten om het werk van de Heer te verhinderen*.

Toen de apostel de slotwoorden van Efeziërs schreef, was hij zich niet bewust van de omvang van de nog toekomstige afval onder de ontvangers van zijn brief, hoewel hij profeteerde over geloofsafbrekende activiteiten in Efeze.
Hand. 20:28-32

We kunnen er zeker van zijn, dat Paulus al uitgebreide ervaringen had met brandende pijlen toen hij over de wapenrusting schreef.

Naar: Rocke, H.H. (1977) , *Check your Panoply*, blz. 165-169
(Vertaald door: D. Gorter).

Habakuk en Paulus

De profeet Habakuk sprak de woorden van Jahweh in moeilijke tijden. Ook in de jaren waarin Paulus diende in het evangelie van God aangaande Zijn zoon, stond hij onder grote druk. Saulus, anders gezegd Paulus, was Gods instrument om die naam van God te brengen aan natiën en koningen, en de zonen van Israël.
Hand. 9:15

Paulus' unieke bediening bracht hem veel lijden voor Gods naam. 2 Corinthiërs 11 laat ons iets van dat lijden zien.

De bedieningen van Habakuk en Paulus verschillen nogal, maar er was ook een overeenkomst: beiden volhardden in hun bediening zonder toevlucht tot Gods wet (zoals gegeven door Mozes, zie Romeinen 9:4,5), om verschillende redenen. Habakuk roept uit ^{1:4}: de wet is apatisch! (NBG: de wet verliest haar kracht!)

In de dagen van de profeet waren afval, afgoderij en verderf overvloedig aanwezig. De wet – als zij al functioneerde – was traag en ontoereikend. Ze hield het vlees niet langer in toom. Samen met de eraan verbonden dienst aan God, was de wet in Habakuks tijd ineffectief geworden als middel om *tot* God te naderen en om *voor* God te leven. De wet was inderdaad zwak door het vlees.
Rom. 8:3 Habakuk had kunnen instemmen met de vraag van Bildad aan Job: '*Hoe kan een sterveling bij God rechtvaardig zijn?*'
Job 9:2 Als hij dat gedaan had, dan zou het antwoord van Jahweh geweest zijn: '*... de rechtvaardige zal door zijn geloof leven...*'

Als we in de dagen van Paulus' apostelschap kijken – terwijl zijn bediening doorging – naar zijn toespraken luisteren, en zijn brieven lezen, dan ontdekken we, dat voorwaarden *in wet (in een toestand van wet)* geen deel uitmaken van zijn unieke en trouwe bediening. Dit was niet zo, omdat de wet, zoals door Mozes gegeven, uitgevallen zou zijn (zoals in de dagen van Habakuk); de Joden gingen juist door met het in acht nemen van de wet, ondanks de woorden van de Heer Jezus tot hen: '**Zie! Jullie huis worde jullie woest gelaten.**' ^{Matth. 23:38}

Gelovige Joodse leiders hadden feitelijk aan Paulus verteld, dat de tienduizenden gelovigen allemaal ijveraars voor de wet waren geworden! ^{Hand. 21:20} Voor zover het gaat om *in acht nemen* van de wet, was die niet uitgevallen; maar zij die de wet probeerden te houden, trachtten daarmee hun *eigen* gerechtigheid te bewerken, terwijl zij onwetend waren aangaande de gerechtigheid van God en waren er niet ondergeschikt aan. ^{Rom. 10:1-3}

In de bediening van Paulus is de wet terzijde geschoven en wacht op de toekomstige vervulling in de eon van het koninkrijk, als God die in de volgzame harten van Zijn volk schrijft. ^{Jer. 31:33} In dit beheer van genade is Christus het einde van de wet, tot gerechtigheid voor ieder die gelooft. ^{Rom. 10:4} De wet van geloof ^{Rom. 3:27} komt in plaats van de wet van Mozes, en de gerechtigheid uit de wet moet plaats maken voor de gerechtigheid uit geloof. De gelovige van vandaag is niet onder wet maar onder genade. ^{Rom. 6:14,15}

Het kan verwarrend lijken, dat Paulus in Handelingen 21 een gelofte aflegt en meedoet aan de voorschriften van Numeri 19:14-19. Daarmee werd hij de Joden een Jood ^{1 Cor. 9:19,20} om enigen van hen te winnen. Hij werd aangesproken door Jakobus ^{Hand. 21:20-25}, die inmiddels de leiding had (in plaats van Petrus) over de Messiasbelijdende Joden. Hij meldde triomfantelijk dat de tienduizenden gelovigen ijveraars voor de wet waren geworden.

Er deden allerlei geruchten over Paulus de ronde en mede daarom stemt hij in met het voorstel van Jakobus. Paulus wist precies wat hij deed en stond zelf onder de genade van God, maar was meegaand om hen te laten zien dat hij geen extremist was die de Joden zou verbieden hun eigen kinderen te besnijden.

De Joden uit Asia ^{Hand. 21:27} hadden Paulus met Trofimus in de stad gezien. Ze

meenden, dat hij Trofimus in de tempel gebracht had. Dat leidde tot opschudding. Vervolgens hield Paulus een toespraak. Toen hij aangaf rechtstreeks naar de heidenen te gaan ^{Hand. 21:21} werden zij (de Joden uit Asia) woest en wilden hem lynchen.

Let op dat dit Messiasbelijdende Joden uit Asia zijn; precies dat gebied waar men Paulus later verliet. ^{2 Tim. 1:15}

Leven in het geloof van de zoon van God

Wij gaan nu kijken naar het verschil tussen de woorden van Habakuk en Paulus.

Habakuk 2:4 *‘de rechtvaardige zal door zijn geloof leven’*

Romeinen 1:17; Galaten 3:11 *‘de rechtvaardige nu, zal door geloof leven’*

Het verschil kan geen toeval zijn, en al helemaal niet een slordigheid van Paulus, die, als rabbijn, de Tenach veel te goed kende. Het gaat om een door God geleide verandering om het citaat passend te maken voor de andere omstandigheden, het andere beheer waarin het functioneert. Paulus houdt voluit vast aan, en bevestigt het principe van geloof in God, zoals dat vervat was in de woorden van Habakuk. Hij laat het nu echter, in de nieuwe context, volledig overeenstemmen met het beheer van genade. *‘Het is (alles) uit geloof, opdat het is in overeenstemming met genade.’* ^{Rom. 4:16}

Wij zijn *in genade* en *om niet* gerechtvaardigd door de vrijkoping in Christus Jezus. ^{Rom. 3:24} Wij zijn gerechtvaardigd *in Zijn bloed.* ^{Rom. 5:19}

Onze rechtvaardiging berust op onaantastbare fundamenten.

De wondervolle waarheid van rechtvaardiging door geloof is in Habakuk niet in beeld. Het is de praktijk van geloof in God van *‘de rechtvaardige’* in de toenmalige tijden van crisis en beproeving, waarover we in Habakuk lezen. Een warme liefde voor de wet van God en een erkenning van de rechtseis van die wet had in de harten van tenminste een gelovige rest van Israël (voordat de wet ‘verminderde’) een ijver voor, en een geloof in God moeten inprenten. Zij die zo’n geloof hadden, konden *‘rechtvaardigen’* genoemd worden; een uitdrukking die op velen in de Schrift toegepast wordt.

Dit geloof werd dus door Jahweh aanbevolen aan Habakuk en zijn me-

degelovigen van het gelovig overblijfsel, die voor God rechtvaardig waren in relatie tot de wet die zo tragisch uitgevallen was. Het was het ernstige geloof van de rechtvaardige, dat de getrouwen in staat stelde te leven voor God, ook al hadden zij geen middelen tot echte dienst aan God.

Zij hadden de wonderlijke belofte van Jahweh door Habakuk, dat de kennis van de heerlijkheid van Jahweh de aarde zou gaan vullen, zoals de wateren de bodem van de zee bedekken.^{Hab. 2:14} Dit was voor hen een krachtige aanzet tot geloof.

De Hebreeënschrijver zet een definitie van geloof voor ogen: Hebreëen 11:1. Deze omvat zowel het 'zijn geloof' van Habakuk, als het geloof bij Paulus, zoals wij dat willen uitoefenen in God en Zijn woord. Het verschilt niet essentieel; alleen in het voorwerp / onderwerp van geloof.

Bij Habakuk is sprake van *zijn* geloof. Is dat bij en voor ons ook zo, dat wij in onszelf de enige bron en oorzaak voor geloof vinden? De Schrift geeft zelf het antwoord! Romeinen 12:3 *'God geeft een ieder de mate van geloof, zoals Hij dat toedeelt.'*^{Ef. 2:8,9} *Jullie zijn gered in genade, door geloof, dat is niet uit jullie (zelf) ...*

God schenkt ons de naderingsgave (Hebr.: korban) van geloof om de zegeningen te kunnen schenken en wij die kunnen ontvangen. Denk aan de vrijkoping in Christus Jezus^{Rom. 3:24; Ef. 1:14} en ons compleet gemaakt zijn in Christus.^{Kol. 2:10} De geestelijke gevolgen van deze waarheden gaan zo diep, dat Paulus zelfs bidt om een geest van wijsheid en onthulling in erkenning van Hem.^{Ef. 1:17-19} Gods gerechtigheid komt tot ons uit en door het geloof van Christus Jezus.^{Rom. 1:17; 3:22; Gal. 2:16; Fil. 3:9}

Wij leven door geloof. Dat blijkt ook uit de bekende uitspraak van Paulus in Galaten 2:20. Het geloof waarin wij leven is Gods naderingsgeschenk. In geloofsgehoorzaamheid zijn wij ondergeschikt aan de gerechtigheid van God.

Date Gorter

(wordt vervolgd)